

**Záznam z 8. jednání
Vládního výboru pro koordinaci boje s korupcí
konaného dne 25. července 2012**

Přítomni:

Mgr. Karolína Peake, předsedkyně Vládního výboru
Jan Kubice, ministr vnitra
Mgr. Pavel Dobeš, ministr dopravy
Ing. Kamil Jankovský, ministr pro místní rozvoj
RNDr. Alexandr Vondra, ministr obrany
Ing. Robert Vacek, výkonný tajemník

Hosté:

Ing. Jaromír Plíšek, generální sekretář ministra zahraničních věcí
Mgr. Jan Sixta, náměstek ministra pro místní rozvoj sekce veřejné investování a legislativa
JUDr. Jan Horník, Úřad vlády ČR
Ing. Veronika Šebková, Úřad vlády ČR
Mgr. Roman Skřepek, Úřad vlády ČR
Bc. Robert Vondrovic, Úřad vlády ČR

Předsedkyně Vládního výboru pro koordinaci boje s korupcí (dále jen „Vládní výbor“) zahájila jednání v 14:37 hodin přivítáním přítomných členů a hostů. Konstatovala, že s ohledem na čl. 3 Statutu a čl. 3 odst. 3 Jednacího řádu Vládního výboru je Vládní výbor usnášeníschopný (přítomno 5 z 8 členů).

Program:

1. **Veřejné zadávání** – *ministr pro místní rozvoj*
2. **Dořešení otázky týkající se zavedení povinnosti dokládat průhlednou vlastnickou strukturu u příjemců veřejných prostředků** – *ministr pro místní rozvoj*
3. **Různé**

Průběh jednání:

1. Veřejné zadávání – ministr pro místní rozvoj

- K. Jankovský informoval přítomné členy a hosty VV o předkládaném materiálu, který pojednává o problému souvisejícím s veřejným zadáváním v ČR. Upozornil na částku 600 mld. Kč, která se utratí ve veřejném zadávání, a na její vliv na státní a jiné veřejné rozpočty. Hlavním nedostatkem současného systému je kontrolní činnost veřejného zadávání. Žádná z institucí, která má ve své kompetenci kontrolu veřejného zadávání, nekontroluje proces od samého vzniku, tj. ex ante. Úřad pro ochranu hospodářské soutěže (ÚOHS) provádí kontrolu výběru dodavatele, finanční úřady a Nejvyšší kontrolní úřad provádí finanční kontrolu ex post. Problém zde nastává na počátku zadávání veřejných zakázek. Částečně to upravuje novela zákona o veřejných zakázkách č. 55/2012 Sb., ve které je obsažená povinnost provádět oponentní posudky u významných zakázek, vést diskusi prostřednictvím panelu expertů a mnoho dalšího. Touto problematikou se zabývá sekce o 30 zaměstnanců na MMR, kteří mají na starosti řadu dalších agend (elektronická tržiště, evropskou legislativu, elektronickou podporu procesů, seznamy kvalifikovaných dodavatelů atd.)
- K. Jankovský se domnívá, že velké zakázky by měly projít dalším posudkem z hlediska zadávací dokumentace, tak aby kladný posudek mohl znamenat kladné stanovisko vlády. Dále upozornil na chybějící systematickou kontrolu u veřejných zadavatelů, zdali zadavatelé postupují v souladu se zákonem.
- K. Jankovský informoval o skutečnosti, že největší prostor k ovlivnění veřejné zakázky je právě ve fázi tvorby zadávací dokumentace. Proto navrhuje vznik připomínkového místa, které by mělo za úkol posoudit, zda zadávací dokumentace je v souladu se zákonem - tzv. zavedení systému čtyř očí. K prospěchu věci by bylo i vypracování oponentních posudků. Zásaditost preventivní kontroly je velice důležitá, protože ÚOHS řeší pouze ty případy, na které byl dán podnět. Dohled pak ÚOHS vykonává až ex post.
- K. Jankovský navrhuje vznik nového úřadu, který by měl všechny tyto procesy na starosti. Úřad by byl samostatný, a to z důvodu možného vzniku střetu zájmu s MMR (MMR by zpracovávalo posudky, ale zároveň může být zadavatelem). Současná sekce na MMR by byla vyčleněna. Úřad by vykonával funkce současné sekce na MMR a dále výše zmiňované činnosti (audit systému, posudky u zadávací dokumentace, vedení rejstříků smluv, podávání podnětů na ÚOHS atd.).
- K. Peake shrnula slova K. Janovského – jedná se tedy o vyčlenění agendy z MMR na samostatný úřad a přidružení dalších agend, které byly zmíněny.
- J. Sixta informoval o problémech, které nevznikají v průběhu veřejného zadávání, neboť problémy souvisejí se střetem zájmů, s možným vznikem korupce, s dokládáním vlastnických struktur u příjemců veřejných prostředků, se zajištěním správného příjemce veřejných prostředků apod. Další problém nastává u zjištění, kdy zadavatel porušil zákon či jiný předpis. V současné době nelze toto zadávací řízení zrušit, pouze pokud toto řízení nenapadne nějaký uchazeč, přičemž žádný kontrolní orgán v současnosti nemá pravomoc toto řízení napadnout. Pokud se tedy žádný stěžovatel neozve, nelze zrušit smlouvu, plnění atd. Současný systém je nastaven tak, že kontrola může nastat až po podpisu smlouvy, což je už pozdě. NKÚ může sice

zastavit veřejné zadávání, ale pouze na základě podnětu. Dále znova upozornil na možný střet zájmů, pokud by veškerou činnost vyplývající z novely zákona o veřejných zakázkách vykonávalo MMR.

- J. Plíšek oznámil, že MZV principiálně souhlasí, jen upozorňuje na možný problém se zvýšením administrativní zátěže.
- K. Peake reagovala na obavy z možného zvýšení administrativní zátěže, neboť podle jejích slov by mělo díky centralizaci dojít ke snížení administrativní zátěže a snížení nákladů na výkon celé agendy. Dále s odkazem na předložený materiál konstatovala, že náklady na provoz úřadu by měly být vyčleněny z MMR, a položila otázku, zdali se očekávají ještě nějaké další náklady?
- K. Jankovský reagoval s tím, že další náklady budou záviset na množství agend, které by měl nový úřad vykonávat, ale neočekává žádný dramatický nárůst nákladů.
- A. Vondra vyjádřil obavu, že obvykle jsou negativní postoje ke vzniku nových úřadů, avšak že v tomto případě se jedná o krok, který má své opodstatnění. S návrhem tedy souhlasí, ale je potřeba prokázat, že centralizace celý proces veřejného zadávání zefektivní.
- K. Peake dala hlasovat o návrhu stanoviska:

➤ **Návrh stanoviska č. 9/VIII**

Vládní výbor

- a) **bere na vědomí** teze k možnosti vzniku nového úřadu pro veřejné zakázky České republiky,
- b) **ukládá** ministru pro místní rozvoj předložit teze dopracované v souladu s diskuzí na jednání Vládního výboru vládě k projednání do 30. září 2012,
- c) **doporučuje** vládě tyto teze projednat.

Hlasování:

5 PRO (místopředsedkyně vlády, ministr dopravy, ministr obrany, ministr vnitra, ministr pro místní rozvoj) - 0 PROTI - 0 ZDRŽEL SE

Stanovisko bylo přijato.

2. Dořešení otázky týkající se zavedení povinnosti dokládat průhlednou vlastnickou strukturu u příjemců veřejných prostředků – ministr pro místní rozvoj

- K. Jankovský informoval o tlaku na zveřejňování skutečných majitelů právnických osob, kteří jsou tzv. příjemci veřejných prostředků, na jehož základě se objevila řada pozměňovacích návrhů k této problematice. Bohužel by většina těchto návrhů vedla k velkému chaosu a nepřehlednosti systému. Snaha tedy byla najít jednoduchý mechanismus, o kterém pohovořil J. Sixta.

- J. Sixta informoval o návrhu, který obsahuje obecný princip, na základě kterého tzv. příjemci veřejných prostředků (z veřejných zakázek, dotací, pronájmu majetku atd. nad určitý finanční limit) by měli povinnost následně ohlásit skutečného vlastníka. Tato povinnost by byla plněna dvěma možnými variantami. První varianta spočívá v oznamování skutečných vlastníků určenému úřadu (např. novému Úřadu pro veřejné investování či Obchodnímu rejstříku), druhá počítá s uveřejňováním těchto údajů. Definice skutečného vlastníka vychází ze zákona č. 253/2008 Sb., o některých opatřeních proti legalizaci výnosů z trestné činnosti a financování terorismu. Skutečný vlastník by měl dále povinnost oznámit svým dodavatelům, že je příjemce veřejných prostředků a že i oni musejí ohlásit skutečného vlastníka. Je otázka nastavení finančních limitů, od kterých bude povinnost ohlašovat skutečné vlastníky, aby nedocházelo k nadbytečné administrativní zátěži. Sankce za správní delikt (nezveřejnění, nezaslání) jsou nastaveny čistě finanční a paušální. Sankce nejsou vázány na platnost či účinnost smluvního vztahu.
- J. Sixta položil otázku, zdali je takový systém akceptovatelný pro členy Vládního výboru, na jaké oblasti by tento systém měl být aplikován a zdali zasílat nebo uveřejňovat informaci o skutečném vlastníkově.
- K. Peake oznámila, že princip se jí zdá jako velmi dobrý a jednoduchý. Přiklání se k řešení prostřednictvím jednoho zákona, a to z důvodu, že problematika zasahuje do velkého množství zákonů. Současně je třeba mít na paměti, že dle usnesení vlády ze dne 30. května 2012 č. 378 se to má týkat všech tzv. příjemců veřejných prostředků. Dále se přiklání k variantě zasílání na jeden určený úřad než uveřejňování, a to z důvodu lepší přehlednosti a orientaci v systému.
- J. Sixta zdůraznil výhodu celého systému, kterou je, že každý dodavatel či subdodavatel má sám za sebe povinnost uveřejnit skutečného vlastníka.
- **K. Peake dala hlasovat o návrhu stanoviska:**

➤ **Návrh stanoviska č. 10/VIII**

Vládní výbor

- a) **bere na vědomí** teze k zavedení nové informační povinnosti právnických osob, které vstupují do obchodních vztahů s veřejným sektorem,
- b) **ukládá** ministru pro místní rozvoj, ministru spravedlnosti a místopředsce vlády dopracovat teze v souladu s diskuzí na jednání Vládního výboru a navrhnout další legislativní postup a předložit materiál vládě k projednání do 30. září 2012.

Hlasování:

5 PRO (místopředsce vlády, ministr dopravy, ministr obrany, ministr vnitra, ministr pro místní rozvoj) - 0 PROTI - 0 ZDRŽEL SE

Stanovisko bylo přijato.

Po vyčerpání všech bodů jednání K. Peake poděkovala za účast a jednání ukončila v 15:14 hodin.

V Praze dne 30. července 2012

Zapsala: Ing. Veronika Šebková

Schválila: Mgr. Karolína Peake, v. r.